

Checklista för kartläggning och behovsidentifiering i socioekonomiskt utsatta områden

Enheten Social delaktighets uppdrag är att stärka social delaktighet i samhället genom att främja fysiska och virtuella möten mellan olika målgrupper och att skapa mötesplatser för sociala- och hälsofrämjande insatser. Arbetet handlar om att etablera Röda Korset i områden med hög segregering och koncentration av människor som lever i socioekonomisk utsatthet. Här är riskerna högre för ohälsa, våld, kriminalitet, otrygghet och social oro. Ambitionen är att stärka Röda Korsets närvaro i dessa områden. Här finns resursstarka och handlingskraftiga människor som vi vill ska engagera sig i Röda Korsets verksamhet. Vi vill arbeta utifrån behovsanalys och med fokus på boendes ägandeskap och egenmakt. Vi vill även stärka samhällets lokala beredskap för att vara handlingskraftiga när social oro eller en kris uppstår. I en övergripande, löpande omvärldsanalys följs relevant statistik av exempelvis försörjningsstöd, trygghet, utbildningsnivåer och skolresultat. Detta ger kunskap om vilka områden Röda Korset eventuellt bör vara närvarande i.

Denna modell för kartläggning och behovsidentifiering är stöd inför en eventuell etable-

ring av Röda Korset i ett nytt område och ligger som grund för planering av verksamhet och aktivitet. En kartläggning och behovsidentifiering kan även genomföras för att ge mer information om redan pågående verksamheter och utveckling av dessa. Beroende på resurser och ambitionsnivå tar en kartläggning och behovsidentifiering cirka två till tre månader heltid i anspråk. Genomförandet sker iterativt, anpassas efter lokala förhållanden och genomförs efter principen do no harm. Med do no harm menar Svenska Röda Korset att ett långsiktighetsperspektiv måste genomsyra genomförandet av en kartläggning/behovsidentifiering. Hänsyn tas till de förväntningar en initierad kartläggning/behovsidentifiering kan skapa och kräver tydlighet kring uppdraget gentemot boende och andra, ett förhållnings sätt som inte skapar förväntningar och har förståelse för personers tidigare erfarenheter av liknande processer från Röda Korset eller andra aktörer.

Checklistan är framtagen i en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner ifrån både nationella och internationella avdelningen och resultatet kan ses som en sammanställning av samlade erfarenheter av kartläggning/behovsidentifiering.

Förberedelser

Syftet med förberedelser är att få en förståelse för de förutsättningar som kartläggningen och behovsidentifieringen tar avstamp ifrån i relation till Svenska Röda Korset, aktuell krets/kretsar och andra personers och aktörers erfarenheter.

Hur ser den interna kapaciteten ut?

- Finns det en krets eller kretsar som i samverkan vill stå bakom en eventuell satsning i området?
- Finns det en behovsundersökning (tidigare kallat LUKS) gjord av krets/kretsar?
- Finns det verksamheter och eller aktiviteter som drivs av krets i området?
- Finns resurser i tjänstemannaorganisationen att ge stöd till etablering i tre till sju år?
- Finns resurser tillgängliga för uppstart av verksamhet?
- Vilka på Röda Korset har erfarenhet av projekt, verksamheter och aktiviteter i området och vad finns att lära av dessa erfarenheter?

Extern information

- Vilken extern statistik, rapporter och forskning finns kopplat till socioekonomisk utveckling i det aktuella området?
- Vilka externa projekt, verksamheter och aktiviteter har bedrivits i området tidigare och vad finns att lära av dessa erfarenheter?

Kartläggning

Syftet med kartläggning är att få fördjupad förståelse för området, dess aktörer och vad som görs av andra. I kartläggningen inhämtas sekundärdata som blir en del av analysarbetet och som bidrar till fördjupad förståelse för områdets behov och situation.

- Geografisk beskrivning av området
- Vilka är aktörerna (myndigheter/civilsamhälle/privat sektor/akademi) i området? Vilka aktörer gör vad, för vem och hur mycket?
- Hur ser formella och informella samarbeten och nätverk ut?
- Vilka viktiga påverkansarenor finns?
- Vilka formella och informella mötesplatser finns?
- Vilka nyckelpersoner finns?
- Vilka viktiga kanaler i sociala medier finns?
- Vilken information finns i relevant statistik, rapporter och forskning?
- Vilka viktiga slutsatser finns av tidigare relevanta insatser som genomförts i området?

Behovsidentifiering

Syftet med behovsidentifiering är att genom dialog med boende och nyckelpersoner i området få fördjupad förståelse av upplevelser och uppfattningar kring behov. Vidare är syftet att triangulera information från kartläggningen och få förståelse för vilka önskade och förväntade förändringar som finns bland boende i relation till socioekonomisk utveckling i området.

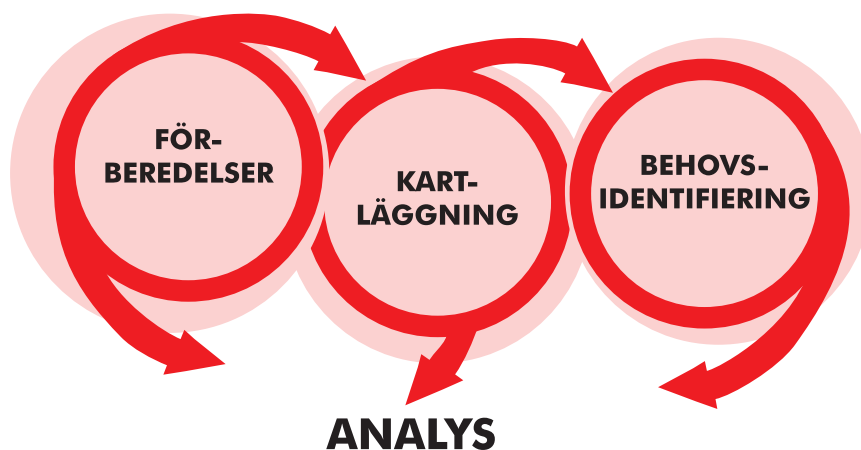
- Dialog med boende i området och nyckelpersoner genom exempelvis intervjuer, fokusgruppsamtal eller enkäter.
- Identifiera områdets grundläggande behov och risker för social oro och krissituationer
- Vad är önskade och förväntade förändringar?

Analys, sammanställning och återkoppling

Syftet är att skapa en helhetsbild av den information som kartläggning/ behovsidentifiering har genererat och återkoppla internt till tjänstepersonorganisationen, kretsar och externt (boende och andra aktörer).

- Intern och extern SWOT-analys
- Vilka viktiga slutsatser kan dras av kartläggningen och behovsidentifieringen?
- Återkoppling och diskussion med krets/ kretsar
- Vilka bör få del av den sammanställda rapporten?

ARBETSPROCESS

Kartläggning och behovsanalysen ligger till grund för vilka verksamheter som ska startas/initieras i området.

Kom ihåg målgruppens involvering även i verksamhetsplaneringsfasen.

Tips! Sammanställ en rapport utifrån frågorna i rosa rutorna